

Intro

- Van 2007 tot heden lid expertgroep hoogbegaafdheid SLO
- Van 2007 tot 2014 Steunpunt hoogbegaafdheid Oss e.o.
- Vanaf 2014 pensioen en ZZP-er: Talent3XL
- O.a. met Ans werken aan stimulerend signaleren in groep ½:
 - Leergang (samen) zelfstandig leren denken groep 1-8

2

Nog enkele praktische zaken

- Kaartjes bij de hand?
- Prowise ProConnect op de telefoon?
- We nemen het op: eventueel je camera uit
- Hand-out en link naar opname wordt achteraf gestuurd
- Vragen? Vanwege aantal deelnemers in de chat graag
- Ans en Jos houden dat voor me in de gaten
- 20.30 uur: Breakout rooms
- Gebruik je eigen naam

Intro: jullie deelnemers:

Begeleiders peergroep onderwijs:

- Inschoolse peergroep 21
- Bovenschools peeronderwijs 10
- Inschoolse kleuter peergroep 10
- Inschoolse peuter peergroep 1

Anders:

- Onderbouw leerkracht 11
- Eigen praktijk 10
- IB-er onderbouw 5
- Ouder slimme kleuters 5
- Specialist Samenwerkingsverband 5
- Onderwijsadviseur / psycholoog 3
- Leerkracht speciaal onderwijs 2
- Onderwijsassistent 1
- Schoolmaatschappelijk werkster 1
- (Pabo student 1)

4

Inhoud

- Intro
- Vroeg signalering / stimulerende signalering
- Leergang zelfstandig leren denken met conceptmap
 - Opbouw
 - Laatste stap: werken met MIP kaartjes: uitwerking
- Zie je kansen? Word je “supporter”?

5

MIJN TALENTEN WILLEN NOG WEL 'S VERSTOPPERTJE SPELEN

de moeder
van
Loesje

Vroeg signalering?

Wat maakt vroeg-signalering vooral lastig volgens jullie?

- A. (Ook) hoogbegaafde kinderen **passen** zich **aan** aan klasgenootjes
- B. **Aanbod** niet geschikt om talent te laten zien, laat staan ontwikkelen
- C. Aanbod gebaseerd op gemiddelde kind (**leerstofjaarklassensysteem**)
- D. Geen geschikte **signaleringsinstrumenten**
- E. Er wordt **niet vooraf getoetst**, alleen achteraf
- F. De collega's hebben **geen kennis** van hoogbegaafdheid

7

Mijn conclusie:

Vroeg signalering lastig:

- Als er geen passend aanbod is voor kinderen met grote voorsprong
- Als er geen peers, andere kinderen met grote voorsprong zijn

8

**Kan stimulerende
signalering het
antwoord zijn?**

Wetenschappers: zet de onderwijsbehoeften centraal, niet het label

- Frans Mönks, CBO: belang peercontact (1985, † 10 maart 2020)
- Willy Peters, CBO: 3XL: leren leven, leren leren, leren denken (2000)
- Jan de Lange, Universiteit Utrecht, kijk naar “Talentenkracht” (2006-2015)
- Tessa Kieboom, CBO: Het hele kind: cognitief luik én zijnsluik (2007)
- W. Peters, M. Frumau, J. Derksen: Hoogbegaafdheid het label voorbij (2011)
- SLO Talentstimuleren.nl (2011-2022) / expertmeetings

Kinderen en ouders: zet onderwijsbehoeften centraal, niet het label

Wat komt uit gesprekken met honderden kinderen en hun ouders:

- Het kind en de ouders zitten niet te wachten op een label
- Zij wachten op tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften

**Dus stimulerende
signalering van de
onderwijsbehoeften!**

En wat zijn die onderwijsbehoeften? A, B en C
(geldt voor alle kinderen)

Autonomie
Wat je zelf kunt, mag/moet je ook
Mogen kiezen uit alternatieven
Een eigen, andere, aanpak mag

Binding
Gevoel dat je niet alleen staat
Dat er anderen zijn net als jij
Dat je erbij hoort, dat je meetelt
Dat er tijd en aandacht voor je is

Competentie
Opdrachten krijgen in je naaste zone van ontwikkeling
Aangesproken worden op je talent

Motivatie

En wat zijn die onderwijsbehoeften? A, B en C
(maar HB kinderen....)

Autonomie
Wat je zelf kunt, mag/moet je ook
Mogen kiezen uit alternatieven
Een eigen, andere, aanpak mag
50% overslaan of 90% mee moeten doen
Betekenisvolle vervangende leerstof

Binding
Gevoel dat je niet alleen staat
Dat er anderen zijn net als jij
Dat je erbij hoort, dat je meetelt
Dat er tijd en aandacht voor je is
PEERS?
Kenniss van onderwijsbehoeften HB

Competentie
Opdrachten krijgen in je naaste zone van ontwikkeling
Niet oefenen wat je al kent
Aangesproken worden op je talent
Niet oefenen wat je al kent
Vooraf toetsen?
Betekenisvolle vervangende leerstof

Motivatie

Aan welke onderwijsbehoefte van cognitief begaafde leerlingen is het lastigst te voldoen? Autonomie en Binding:

A. Mogen overslaan wat je al voldoende beheerst
B. Mogen kiezen uit alternatieven
C. Mogen (en moeten?) doen wat je al kan
D. Tijd van leerkracht voor begeleiding van (extreem) begaafde leerlingen
E. De aanwezigheid van andere (extreem) begaafde leerlingen op je school
F. Begrip van de leerkracht voor het anders zijn van begaafde leerlingen

Aan welke onderwijsbehoefte van cognitief begaafde leerlingen is het lastigst te voldoen? Competentie:

A. Vooraf toetsen wat al voldoende beheerst wordt
B. Betekenisvolle vervangende leerstof (“verrijking”)
C. Opdrachten die leerstof overstijgend zijn en je echt dieper laat denken

Hoe kun je die onderwijsbehoeften stimulerend signaleren bij kleuters?

Leerkracht gestuurde stimulerende signalering

1. Denkoefeningen

2. Filosoferen

3. O&O leren

Doel: stimuleren van analytisch, kritisch en creatief denken, zijnde het talent van cognitief begaafde kinderen, stimuleren van diep denken

Leerkracht gestuurde (klassikale) stimulerende signalering

Nadelen voor leerling:

Doet weinig beroep op autonomie, zeker voor niet lezers:
Je kunt niet zelf verder als je verder over dieper zou kunnen en willen
Je kunt niet je eigen weg kiezen, wat extra motiverend zou zijn

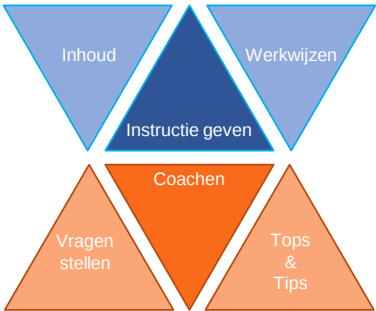
Nadelen voor leerkracht kan zijn:

Er is veel aanvullende instructie nodig voor kinderen met voorsprong
Wat te doen met leerlingen waarvoor het ver boven hun pet gaat?

Dus is de vraag is stimulering van dieper denken mogelijk, minder leerkracht gestuurd en meer uitgaand van **autonomie van leerling**?

Wat kunnen ze zelf met de juiste tools?

Onze keuze:

We gebruiken onze ervaringen uit het peergroeponderwijs om van onderwijs aan begaafden naar begaafd onderwijs (Minka Dumont) te komen

Onze experimenten met in-class flip

Denk- en doe opdrachten aangeboden met [filmpjes](#)

- +Kinderen vonden het motiverend, tweetal na tweetal
- Leerkracht moet soms veel klaar leggen
- (Nog) Geen doorgaande lijn naar andere leeftijden

Mindmap/conceptmap van een verhaal én voor een verhaal met [filmpjes](#)

- +Kinderen vinden het heel motiverend, iedereen kan meedoen
- +Leerkracht kan zich richten op begeleiden/coachen, filmpje legt uit

Conceptmap van info én van info voor werkstukje: MIP kaartjes met [filmpjes](#)

Supporters gezocht!

Hulpfilmpjes voor zelfstandig werken met de [filmpjes](#)

Stimulerende signalering met autonomie als uitgangspunt

Opbouw: (samen) zelfstandig diep leren denken

The flowchart shows a progression of learning steps across different grade groups:

- Niet lezers en niet schrijvers groep 1/2**: QR filmpjes / conceptmap / MIP, GOM: Tabel
- Lezers en schrijvers groep 1/2/3/4**: QR filmpjes / Conceptmap / MIP, GOM: Boom, cirkel en lijn tekening
- Groep 5/6**: Zoekterm / Conceptmap / MIP, Zelf zoeken internet, Ook andere GOM's, Alternatief: Perspectief Brillen
- Groep 7/8**: Zoekterm / Conceptmap / MIP, Ook zelf Bloomblad maken, Ook andere GOM's, Alternatief: Perspectief Brillen
- Analyseren van info en reflectie gr 1-8**
- Analyseren van plot verhaal en reflectie gr 1-8**
- Analyseren plot en creëren van verhaal en reflectie gr 1-8**

Steeds van: voordereken naar helemaal zelfstandig en van enkelvoudig naar complex

Uitwerking werken met MIP kaartjes

Altijd eerst de hulpfilmpjes....

The collage shows various screens from the 'Hulpfilmpjes' app, including QR codes, interactive maps, and video thumbnails.

Altijd eerst de hulpfilmpjes.....

Puck legt uit: film zelf wat je wil vertellen!

Wereldverkenning verdiepen en de 9 talenten MI

Onze wereld

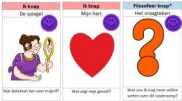
Menselijke uitingen

Kunstzinnig

Innerlijke wereld

Samenleving

Natuur

Breakout Rooms

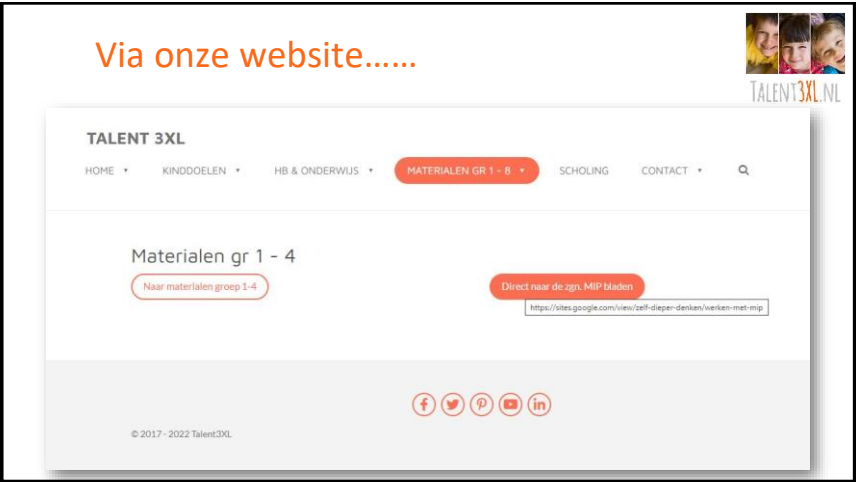
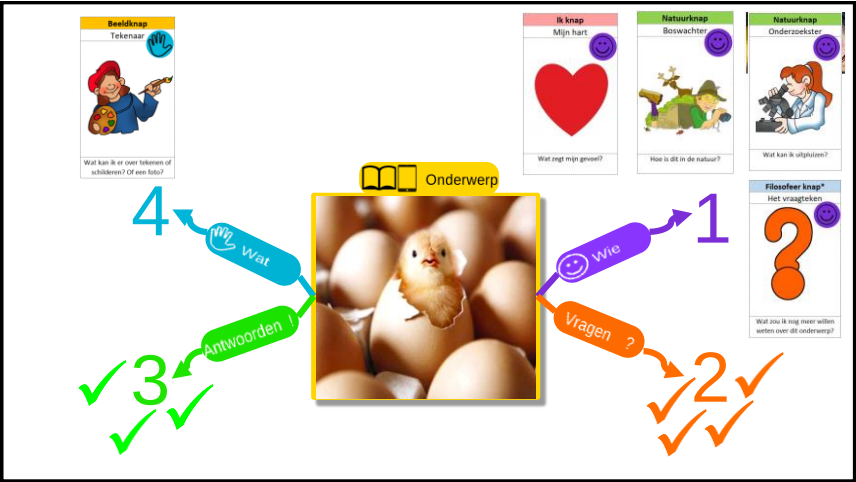
Welke kaartjes zou jij kiezen?
Welke vragen bedenk je dan?
Waar kun je antwoorden vinden?
Wat maak je ervan?

Jan van Nuland – www.talent3XL.nl

7

Mogelijkheden MIP kaartjes / MIP Bladen:

Laatste gebroere werden

Knipblad "weelkom op de wereld"

Prijzlijst eten

Uit de (gratis) handleiding:

Wat je in de klas zegt ter introductie van het werken met een MIP blad

- We gaan in de komende weken leren om een werkstukje te maken van een schoolt.v. filmpje dat je bekeken hebt.
- Eerst ga je leren hoe je zelf een filmpje kunt opstarten op een tablet of telefoon.
- Daarna gaan we kijken naar 16 kaartjes met daarop mensen die je kunnen helpen om vragen te bedenken.
- Vragen waarvan het antwoord in het filmpje verteld wordt.
- En er zijn ook nog 9 kaartjes met mensen die je op ideeën kunnen brengen om iets te maken over vragen en antwoorden die je gevonden hebt.
- Dan ga je in groepjes van twee zelf aan de slag om het werkstukje te maken
- Is het klaar dan gaan we er samen naar kijken natuurlijk!

Nabespreking: ook de 9 Talenten

Ik - knap

Samen - knap

Natuur - knap

Muziek - knap

Beweeg - knap

Reken - knap

Taal - knap

Beeld - knap

Doorvraag - knap

Wordt "MIP supporter"!

Feedback gever

Tips en tops insturen
n.a.v. het werken in je klas of
praktijk met één of meer MIP-bladen

Gratis
voor eerste 10 die feedback geven:
1 van de 4 pakketten à € 12,50

Ontwerper

Zelf ontworpen MIP blad insturen
dat we met iedereen mogen delen
(sjabloon: zie downloads)

Gratis
voor elk ontwerp:
1 van de 4 pakketten à € 12,50

Bedankt voor jullie betrokkenheid en.....

- Vragen en opmerkingen: jan@talent3xl.nl
- "Supporter" worden: jan@talent3xl.nl
- Eventueel cursus za. 12 maart a.s. (nog 2 plaatsen): jan@talent3xl.nl
- Meer info: www.talent3xl.nl

